

14.07.2025

**KURUL KARARI**

Başvuru Numarası : 2024/1904  
Toplantı Tarihi/Sayısı : 25.06.2025/244  
Karar Numarası : 2025/390  
Başvuran : H.D.  
Vasi: C.D.  
Başvuran Vekili : -  
Adres : -  
Muhatap Kurum/Kişi : İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü  
(-Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve  
Araştırma Hastanesi)  
(- İstanbul Bahçelievler Devlet Hastanesi)  
Muhatap Adres : -

**I. BAŞVURUNUN KONUSU**

1. Başvuru; başvuranın vasisi olduğu annesine Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmemesi nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

**II. İNCELEME SÜRECİ**

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Annesi H.D.'nin 3/8/2023 tarihinde geçirdiği beyin kanaması nedeniyle bilinci kapalı, yatağa bağımlı, perkütan endoskopik gastrostomiyle (PEG) beslenen, trakeostomi ile ventilatör cihazına bağlı, yara bakım tedavisi gören bir hasta durumunda olduğunu,

b. Annesine vasi olarak atanabilmek için Küçükçekmece 6. Sulh Hukuk Mahkemesine başvurduğunu, Mahkeme kararıyla Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesinden (EAH) annesinin sağlık durumunu gösteren Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu aldığını, bu rapor gereğince Mahkeme tarafından annesine vasi olarak atanabildiğini,

c. Kuruma başvuru tarihi olan 11/9/2024 tarihi itibarıyla annesinin tedavisine İstanbul Esenler Medipol Üniversitesi Hastanesinin Yoğun Bakım Servisinde devam edildiğini,

ç. İkamet ettiği evin 1981 yılında inşa edilen oldukça eski bir binada bulunduğunu, merdivenlerinin dik, dar ve dönemeçli bir yapıda olduğunu, bu nedenle annesinin evde bakımının

mümkün olmadığını ve bir süre özel bakım merkezinde tedavi edilmesinin gerektiğini, bakım merkezi işlemleri ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) nezdinde tanınan engelli haklarından faydalanabilmek için annesinin engel durumunu gösteren Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporuna ihtiyaç olduğunu,

d. Söz konusu raporun düzenlenmesi için Mahkeme aracılığıyla yeniden Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH'ye talepte bulunduğunu fakat söz konusu Hastanenin A1 Dal Hastanesi olması nedeniyle tek bir uzmanlık alanını ilgilendiren durumlarla ilgili söz konusu raporu düzenleyebilmesi, hastanın başka bir hastanede yatan hasta olması ve birden fazla uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun olması ihtimali nedeniyle talebinin reddedildiğini,

e. Hastanenin 9/8/2024 tarihinde yayımlanan Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlemeye Yetkili Sağlık Kuruluşları listesinde 3459 ÇKYS koduyla yer almasına ve bünyesinde birden fazla uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumlarının tespiti için gerekli tüm branşlarda uzman doktorların görev yapmasına rağmen işleminin gerçekleştirilmediğini, ayrıca Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü tarafından 10/7/2019 tarihinde 81 İl Sağlık Müdürlüğüne iletilen "*Yatan Hastaya Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlenmesi*" konulu yazıda yatan hastaya engelli sağlık kurulu raporunun düzenlenmesinin önünde hiçbir mevzuat engelinin kalmadığını, buna rağmen işlemlerinin Hastane tarafından sürüncemede bırakıldığını,

f. Ayrıca söz konusu raporu alabilmek için 8/8/2024 tarihinde Bahçelievler Devlet Hastanesinden de randevu aldığını, zira bu hastanenin yatağa bağımlı hastalar için evde sağlık doktorları tarafından görüntülü arama aracılığıyla heyet işlemlerinin tamamlanabildiğini, bu imkana rağmen yine de raporun düzenlenmediğini ve "*Anneni taburcu et, Sağlık Kurulu randevusu al ve hastayı kendi imkanlarıyla heyete götür*" denildiğini veya kolaylık olması adına "*Taburculuk gününe randevu al, anneni heyete sok ve eve götür*" gibi tavsiyelerde bulunulduğunu, hiçbir muayeneye yanıt vermeyeceği zaten bilinen bir hastanın, hastane kat ve koridorlarında sürüklenmeye zorlanmasının temel insan hakları anlayışı bakımından izahının mümkün bulunmadığını belirtmekte, maruz kalınan muamelelerin sağlık temelinde ayrımcılık yasağı teşkil ettiğini iddia etmektedir.

3. Başvuranın iddialarına ilişkin ilk olarak başvuranın annesinin tedavisine devam edildiği İstanbul Esenler Medipol Üniversitesi Hastanesinden hastanın durumu hakkında bilgi alınmıştır. Hastane tarafından Kurumumuza sunulan yazıda; başvuranın annesinin 9/9/2024 tarihinde Post CPR Hipoksik Ensefalopati tanısıyla Yoğun Bakım Ünitesine yatışının gerçekleştiği, hastanın trakeostomize halde mekanik ventilasyon eşliğinde takip edildiği, genel durumunun kötü olduğu, solunum yetmezliği ve sepsisemi nedeniyle takibine devam edildiği belirtilmektedir. Hastaya ait Konsültasyon Raporu incelendiğinde hastanın Radyoloji, Kardiyoloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ile Göğüs Hastalıkları branş doktorları tarafından takibinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Hastane tarafından sunulan yazıda; başvuranın, annesi adına Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmesi için Hastaneye bir talepte

bulunulmadığı ayrıca Hastane bünyesinde Engellilik Sağlık Kurulu bulunmadığından söz konusu raporu düzenlemekle yetkili olmadığı ifade edilmiştir.

4. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne bağlı Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH ile İstanbul Bahçelievler Devlet Hastanesinden muhatap sıfatıyla yazılı görüşleri talep edilmiştir.

5. Muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH sunduğu yazılı görüşte özetle;

a. Engellilik Sağlık Kurulu Raporlarının 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri çerçevesinde düzenlendiğini,

b. Hastanenin Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlemeye Yetkili Sağlık Kuruluşları Listesinde yer almakla birlikte A1 Dal Hastanesi olması nedeniyle Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'in 6'ncı maddesinin beşinci bendi gereği tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumlarının tespitinde söz konusu raporu düzenleyebildiğini,

c. Başvuranın annesinin başka bir hastanenin yoğun bakım servisinde yatmakta olup birden fazla uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun olması ihtimali nedeniyle bünyesinde en az 7 daimi üyeden oluşan sağlık kurulunun bulunduğu bir hastanede durumunun değerlendirilmesi gerektiğini, bunlara ek olarak İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün 10/11/2020 tarihli ve ... sayılı yazısı gereğince hastanenin, en az 7 uzmanlık dalından uzman doktorun onayının bulunduğu tam teşekküllü sağlık kurulu raporu düzenlemekten muaf tutulduğunu ifade etmiştir.

6. Muhatap İstanbul Bahçelievler Devlet Hastanesi sunduğu yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın, annesi adına Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmesi için 8/8/2024 tarihinde Hastanenin Sağlık Kurulu Erişkin Polikliniğinden randevu aldığını fakat randevuya annesini getirmedeğini,

b. Hastane bünyesinde yer alan Sağlık Kuruluna başvuracak kişinin başka bir sağlık kuruluşunda yatarak tedavi altında olmaması gerektiğini, başvuranın annesinin ise randevu zamanında başka bir hastanede yatarak tedavi gördüğünü, hasta evinde ikamet eden bir hasta olmadığından evde sağlık hastalarına yapılabilen çevrim içi kurulun bu hastaya yapılamadığını,

c. Kamu hastaneleri tarafından Engellilik Sağlık Kurulu Raporunun düzenlenmesi için gereken şartların Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'te düzenlendiğini, Yönetmeliğe aykırı herhangi bir uygulamanın yapılmadığını ifade etmiştir.

7. Başvuran, muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH'nin iddialarına ilişkin olarak yazılı görüşünde;

a. Hastanenin kategorik bir saptırma yaptığını, tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren değerlendirmelerin Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu şeklinde değil Durum Bildirir Heyet Raporu şeklinde ayrı olarak sınıflandırıldığını, zira annesine vasi olarak atanması için mahkemeye başvurduğunda muhatap Hastane tarafından tek bir uzmanlık dalını ilgilendirecek şekilde yapılan değerlendirme neticesinde Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu düzenlendiğini,

b. Söz konusu Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporuyla vasi tayini işleminin yapılabilmesine rağmen ASHB ile SGK nezdinde yürütülen işlemler için annesinin engel oranını gösteren heyet raporunun gerekmesi nedeniyle muhatap Hastaneye tekrardan başvuruda bulunduğunu,

c. Muhatap Hastanenin resmi internet sitesi üzerinden görüleceği üzere Sağlık Kurulunda yer alması gereken branş uzmanlarının her birinden Hastane bünyesinde bulunduğunu ayrıca Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Erişkin Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlemeye Yetkili Sağlık Kuruluşları Listesinde muhatap Hastanenin de yer aldığını,

ç. Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu'nun düzenlenmesi için herhangi bir branş kısıtlaması olmadığını, diğer ilgili branşlardan hekimlerin de yer aldığı kurulda hastalığa dair tümünden bir değerlendirme yapıldığını belirtmiştir.

8. Başvuran, muhatap Bahçelievler Devlet Hastanesinin iddialarına ilişkin olarak yazılı görüşünde;

a. Annesinin beyin kanaması geçirmesinin ardından ilk kaldırıldığı hastanenin yoğun bakım servisinde iki ay kaldıktan sonra Bahçelievler Devlet Hastanesinin palyatif servisine sevk edildiğini, bu Hastanede annesinin bakımı hakkında Hastane çalışanlarıyla birtakım olumsuzluklar yaşadığını,

b. Muhatap Hastanenin iddia ettiği gibi hastaların evde sağlık hizmetinden faydalanabilmesi için evinde ikamet ediyor olmasının gerekmediğini, "*yaşamını sürdürdüğü mekanda*" bulunmasının yeterli kabul edildiğini,

c. Bizatihi Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan Yatan Hastaya Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlenmesi konulu yazıda da söz konusu Raporu temin etmelerinin önünde herhangi bir engel kalmadığını ifade etmiştir.

9. Başvuru konusu uyuşmazlık hakkında Sağlık Bakanlığından 20/2/2025 tarihli ve

... sayılı yazıyla görüşü talep edilmiş olup Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü tarafından görüş yazısı 21/3/2025 tarihli ve ... sayılı yazıyla Kurumumuza sunulmuştur. İlgili yazı, değerlendirme kapsamına dâhil edilmiştir.

### III. İLGİLİ MEVZUAT

**10.** Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

**11.** Anayasa'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

**12.** Anayasa'nın "Sağlık hakkı ve çevrenin korunması" başlıklı 56'ncı maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir."

**13.** 20/4/2016 tarih ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 2'nci maddesinin (f) bendine göre "Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duysal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi" ifade etmektedir.

**14.** Mezkûr Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

15. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında, ayrımcılık türleri "a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık." olarak sıralanmıştır.

16. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar.

(2) Birinci fıkroda belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür."

17. Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde Kurumun, "ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmekle görevli olduğu" düzenlenmiştir.

18. Mezkûr Kanun'un "İspat yükü" başlıklı 21'inci maddesi şöyledir: "Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir."

#### IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

19. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasına göre: "Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.", ikinci fıkrasına göre ise: "İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir..." Başvuruya konu ayrımcılık iddiası bakımından başvuran, iddia ettiği ayrımcı uygulamaların sonlanması amacıyla muhatap hastanelere talepte bulunduğunu gösteren herhangi bir belgeyi dosyaya sunmamıştır. Bununla birlikte 6701 sayılı Kanun'un 17'inci maddesinin devamında "...Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." hükmü yer almaktadır. Başvuranın annesinin bilinci kapalı ve cihaza bağımlı hasta

durumunda olduğu, halihazırda yatmakta olduğu hastaneden taburculuk işlemlerinin tamamlanmasının beklendiği ve başvuranın evinin fiziki koşullarının annesinin bakımı için yeterli olmadığı iddiaları bir bütün olarak ele alındığında ilgili tarafa başvuru şartının yerine getirilmesinin beklenmesi halinde başvuranın annesinin sağlık durumunun olumsuz etkilenebileceği ihtimali nedeniyle telafisi güç veya imkansız zararların doğma ihtimali bulunduğu değerlendirilmektedir. Öte yandan başvuranın dilekçesinden 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen ayrımcılık temellerinden sağlık temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede başvurunun, Kurumumuzca esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olduğu değerlendirmesine varılmıştır. Somut olayda, geçirdiği beyin kanaması nedeniyle başvuranın annesinin tedavisine devam edildiğinden ve kendisi hakkında konulmuş bir engellilik tanısı bulunmadığından başvuru sağlık temelinde ayrımcılık yasağı kapsamında değerlendirilecektir.

**20.** Ayrımcılık yasağı, uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesine göre: *“Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.”* Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak olarak tanımlanmıştır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B. No: 36042/97, 11/06/2002, para. 48 ve AİHM, *Okpizs/Almanya*, B. No:59140/00, 25/10/2005, para. 33). Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında da AİHM içtihatlarına paralel olarak nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılamayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılilik ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir (AYM, *Nuriye Arpa*, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58). Dolayısıyla hukuksal durumları aynı olanlara yönelik farklı muamelenin objektif ve makul bir sebebe dayandığı, farklı muamelenin öngörülen meşru amaç ile orantılı olduğu, diğer bir ifadeyle farklı muameleyle tabi tutulan kişiye aşırı ve olağanın ötesinde bir külfet yüklenmediği hâllerde eşitlik ilkesi ihlal edilmeyecektir (AYM, *Burcu Reis*, B. No: 2016/5824, 28/12/2021, para. 50).

**21.** Anayasa'nın 10'uncu maddesi ve 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile kişilerin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşit muamele görme hakkı güvence altına alınırken, 6701 sayılı Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaklanmıştır [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), B. No: 2021/1208, K. No: 2022/493, T. 9/8/2022, para. 13].

**22.** Somut olayda başvuranın iddiası; annesinin geçirdiği beyin kanaması nedeniyle bilinci kapalı

ve ayırt etme gücünden yoksun bir hasta durumunda olduğu, evinin fiziki şartlarının annesinin bakımı için uygun olmadığı, bu nedenle annesinin bakımına özel bir bakım merkezinde devam edilmesi gerektiği, bunun için annesi adına düzenlenecek Engellilik Sağlık Kurulu Raporuna ihtiyaç olduğu, fakat muhatap Kurumlar tarafından söz konusu raporun düzenlenebilmesi için herhangi bir aksiyon alınmaması nedeniyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği ve annesinin yaşam hakkının tehdit edildiği yönündendir. Bir kişinin sağlık durumu nedeniyle hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele sağlık durumu temelinde ayrımcılığa neden olmaktadır (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 6 Sağlık Temelinde Ayrımcılık, 2022, s. 5).

**23.** Sağlık durumu temelinde ayrımcılık çoğunlukla kişilerin sağlık durumu dolayısıyla eğitim, ulaşım, sağlık kuruluşları, binalar, bilgi/iletişim, istihdam, özlük hakları, terfi, mal ve hizmetlere erişim gibi hakları bakımından ayrımcılığa uğradığı hallerde söz konusu olmaktadır. AİHM, sağlık durumu temelinde ayrımcılık ile ilgili olarak önüne gelen davalarda, bir kişinin sağlık durumunun, AİHS'nin 14'üncü maddesinde kullanılan "diğer her durum" ifadesi kapsamında engellilik ya da engel durumuyla aynı değerde bir ayrımcılık gerekçesi olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 10 Sağlık Durumu Temelinde Ayrımcılık, 2022,s. 4).

**24.** Somut olayda başvuran, annesinin geçirdiği beyin kanaması nedeniyle hastanede tedavisine devam edildiğini ve taburculuk sonrası işlemlerini tamamlamasının beklendiğini, tek çocuk olduğunu, ikamet ettiği evin 1981 yılında inşa edilen oldukça eski bir bina olduğunu, merdivenlerinin dik, dar ve dönemeçli bir yapıda olduğunu, annesinin enfeksiyon tedavisi gördüğünü, yaralarının sarsılmaya bağlı yarılması riski bulunduğunu, bu nedenle annesinin ikamet ettiği bina içinde taşınmasının dâhi mümkün olmadığını, annesinin sağlık durumunun kötüleşmemesi için özel bakım merkezinde tedavisine devam edilmesi gerektiğini, bu nedenle annesi adına düzenlenecek Engellilik Sağlık Kurulu Raporuna ihtiyaç olduğunu iddia etmektedir.

**25.** Muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH başvuranın iddialarına ilişkin yazılı görüşünde, Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Erişkin Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlemeye Yetkili Sağlık Kuruluşları listesinde yer almakla birlikte Hastanenin A1 Dal Hastanesi olması nedeniyle yalnızca tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumları için söz konusu raporun düzenlenebildiğini, başvuranın annesinin ise birden fazla uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun olduğunu, bu nedenle ilgili raporun düzenlenemediğini ayrıca İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün 10/11/2020 tarihli ve ... sayılı yazısı gereğince Hastanenin tam teşekküllü sağlık kurulu raporu düzenlemekten muaf tutulduğunu ifade etmektedir. Muhatap Bahçelievler Devlet Hastanesi ise yazılı görüşünde, başvuranın annesi adına 8/8/2024 tarihinde Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmesi amacıyla Sağlık Kurulu Erişkin Polikliniğinden randevu aldığını fakat randevuya annesini getirmedeğini, sağlık kuruluna başvuracak kişinin başka bir sağlık kuruluşunda yatarak tedavi altında olmaması gerektiğini, başvuranın annesinin ise evinde ikamet eden bir hasta olmaması nedeniyle

evde sağlık hastalarına yapılabilen çevrim içi kurulun bu hastaya uygulanamadığını belirtmiştir.

**26.** Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü tarafından Kurumumuza sunulan 21/3/2025 tarihli ve ... sayılı yazıda ise; sağlık raporlarının ne şekilde hangi sağlık hizmet sunucularında düzenleneceğinin açıklanması, rapor formatlarının belirlenmesi ve sağlık raporlarına itiraz süreçlerinin tanımlanması amacıyla yayımlanan Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönerge'nin "*Engelli Sağlık Kurulu Raporlarının (ESKR) Düzenlenmesine İlişkin Açıklamalar*" başlıklı maddesinin 3'üncü fıkrasının (e) numaralı bendinde; terör, kaza, maluliyet raporları hariç olmak üzere 3 (üç) aydan kısa süreli hastanede yatarak tedavisi devam eden kişiler ile yoğun bakımda tedavisi devam eden kişiler için engelli sağlık raporu düzenlenmeyeceği ancak yatarak tedavisi sonrası taburculuğu planlanan hastalara taburculuk öncesinde talep halinde engelli sağlık kurulu raporu düzenlenebileceği şeklinde düzenlemenin yer aldığı, ayrıca 2/6/2023 tarihli ve 32209 sayılı Evde Sağlık Hizmeti Sunumu Hakkında Yönetmeliğin "*Hizmet sunumu*" başlıklı 22'nci maddesinin 10'uncu fıkrasının (a) bendinde; "*(10) İlacın reçete edilmesindeki özel düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla ESH sunulan kişilere rapor gerektiren işlemlerde; a) Evde sağlık hastalarının sağlık kurulu hizmeti alabilmesi amacıyla ilgili sağlık tesisinden randevusu alınır. Ekip tarafından hasta yerinde ziyaret edilerek ve/veya uzaktan sağlık hizmet sunumu vasıtasıyla hizmet sunulabilir. Ancak hastanın sağlık kurulu raporu işlemleri için sağlık tesisine naklini gerektiren bir durum olması halinde nakil hizmetini koordine eder*" düzenlemesinin yer aldığı belirtilmiştir.

**27.** Başvuru konusu iddialar hakkında bir değerlendirme yapmadan önce bazı kavramların açıklanmasında fayda görülmektedir. 30/9/2019 tarihli ve ... sayılı Sağlık Bakanlığı Oluru ile yürürlüğe konulan Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönerge'ye göre "*Durum Bildirir Raporlar: Kişinin sağlık durumunun bir veya birden çok hekim tarafından belirlenerek kayıt altına alındığı belgeleri*" ifade etmektedir. 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'in "*Tanımlar*" başlıklı 4'üncü maddesine göre "*Engellilik durum değerlendirmesi: Engelliliğin tespiti amacı ile hastalık şiddeti, organ veya fonksiyon kaybını içeren değerlendirmeyi; Engellilik Sağlık Kurulu: İkinci ve üçüncü basamak sağlık kurum ve kuruluşlarında, erişkinlerin engellilik tespiti ile terör, kaza ve yaralanmaya bağlı durum bildirimine yönelik başvuruları değerlendirerek karar vermeye yetkilendirilmiş ve Yönetmeliğin 6'ncı maddesinde belirtilen kurulu; Erişkinler İçin Sağlık Kurulu Raporu: Engellilik sağlık kurulu tarafından hazırlanan kişilerin engel ve sağlık durumlarını belirten belgeyi*" ifade etmektedir. Mezkûr Yönetmelik'in "*Kurulun teşkili ve çalışma usulü*" başlıklı 6'ncı maddesine göre "*(1) Birden fazla uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumlarının tespitinde kurul, kurul başkanı ve aşağıdaki branşlardaki uzman hekimler olmak üzere en az yedi daimi üyeden oluşur: a) İç hastalıkları uzmanı, b) Göz hastalıkları uzmanı, c) Kulak burun boğaz hastalıkları uzmanı, ç) Genel cerrahi uzmanı, d) Nöroloji uzmanı, e) Ruh sağlığı ve sinir hastalıkları uzmanı. (...) (5) Tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumlarının tespitinde, ilgili uzmanlık dalından üç uzman hekimin katılımıyla kurul oluşturulur.*" Aile ve Sosyal Hizmetler

Bakanlığının resmî internet sitesinde engelliler için sağlık kurulu raporunun; engelli aylığı, evde bakım yardımı, bakım hizmetleri, özel eğitim, istihdam ve sağlık gibi alanlarda tanımlanmış hak ve hizmetlerden yararlanmak için gerekli bir belge olduğu ayrıca bu raporun engelliler için düzenlenmiş vergi indirimleri, vergi muafiyetleri ve çeşitli alanlardaki indirimler için de kullanıldığı belirtilmiştir (<https://www.aile.gov.tr/ssss/engelli-ve-yasli-hizmetleri-genel-mudurlugu/engelliler-icin-saglik-kurulu-raporlari/> E.T. 24/1/2024).

**28.** Somut olayda ilk olarak muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH hakkında bir değerlendirme yapılacaktır. Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönergesine göre durum bildirir raporlar, bir ya da daha fazla hekim tarafından kişilerin "*sağlık durumlarının*"tespitini içeren belgeleri ifade etmektedir. Erişkin engelliler için düzenlenen sağlık kurulu raporları ise, kişilerin "*engellilik durumlarını, engel gruplarını, engel tür ve derecelerini*" değerlendiren Sağlık Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş heyetler tarafından düzenlenen bir belge olup engelli haklarından yararlanmak için temel bir belge niteliğindedir. Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'e göre eğer birden çok uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun tespiti gerekliyse en az 7 uzman hekimin, tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun tespiti gerekliyse de en az 3 uzman hekimin katılımıyla engelli raporu düzenlenebilmektedir. Dolayısıyla kişilerin sağlık durumlarının Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporuyla, engel durumlarının ise zikredilen usule uygun olarak Engellilik Sağlık Kurulu Raporuyla düzenlendiği anlaşılmaktadır.

**29.** Sağlık Bakanlığı tarafından 9/8/2024 tarihinde yayımlanan Erişkin Engelli Sağlık Kurulu Raporu Düzenlemeye Yetkili Sağlık Kuruluşları Listesi incelendiğinde muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH'nin 3459 ÇKYS koduyla yer aldığı, yani erişkin engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili olduğu anlaşılmıştır.

**30.** Bununla birlikte, Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'in 6'ncı maddesine göre birden fazla engel durumlarının tespiti için teşekkül ettirilecek sağlık kurulunun, Yönetmelik'te zikredilen uzmanlık dallarından en az 7 daimi üyeyi ihtiva etmesi gerekmektedir. Eğer tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun tespit edilmesi gerekiyorsa bu durumda ilgili uzmanlık dalından üç uzman hekimin katılımıyla kurul oluşturulabilecektir. Mevcut olayda muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH; engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili olduğunu fakat A1 Dal Hastanesi olması nedeniyle yalnızca tek bir uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumlarının tespiti için söz konusu raporun düzenlenebildiğini, başvuranın annesinin ise başka bir sağlık kuruluşunda yatarak tedavi görüyor olması ve birden fazla uzmanlık dalını ilgilendiren engel durumunun olması ihtimali nedeniyle ilgili raporun düzenlenemediğini ifade etmektedir. Nitekim başvuranın annesinin Epikriz ve Konsültasyon Raporlarında; Radyoloji, Kardiyoloji, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon ve Göğüs Hastalıkları branş hekimleri tarafından takip edildiği belirtilmiştir.

**31.** Ayrıca muhatap Hastane, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nün 10/11/2020 tarihli ve ...

sayılı yazısı gereğince tam teşekküllü sağlık kurulu raporu düzenlemekten muaf tutulduğunu ifade etmektedir. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünün ilgili yazısı incelendiğinde; muhatap Hastanenin erişkin psikiyatri, çocuk ve ergen psikiyatrisi, nöroloji ve beyin cerrahi branşlarında klinik düzeyde hizmet verdiği, İstanbul İlının Avrupa yakasında A1 Dal rolünde faaliyet gösterdiği branşlarda tek eğitim ve araştırma hastanesi olduğu, klinik düzeyde hizmet verdiği dallarda ilgili uzmanlık dalından üç uzman hekimin katılımıyla kurul oluşturduğu ve sağlık kurulu raporu düzenlediği, diğer branşlarda poliklinik ve konsültasyon hizmetlerinin devamlılığının sağlandığı, bu nedenle Hastanenin tam teşekküllü sağlık kurulu raporu düzenlemesinde hasta yoğunluğu ve görevli uzman kadrosundaki yetersizlik göz önüne alındığında hasta mağduriyeti yaşanmaması adına tam teşekküllü sağlık kurulu raporu düzenlemekten muaf tutulduğu belirtilmektedir.

**32.** Bu çerçevede, başvuranın iddiaları, muhatap Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH'nin açıklamaları, Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükümleri ile İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünün ilgili yazısı bir bütün olarak ele alındığında, muhatap Hastane tarafından başvuranın annesi adına Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmemesinin yasal ve idari düzenlemeler gereğince nesnel ve makul bir sebebe dayandığı değerlendirilmiş, ayrımcılık yasasının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

**33.** Başvuran, annesi adına Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmesi için ayrıca muhatap Bahçelievler Devlet Hastanesinin evde sağlık hizmetine başvurduğunu fakat bu hizmetten faydalanamadığını iddia etmektedir. Muhatap Hastane yazılı görüşünde, sağlık kuruluna başvuracak kişinin başka bir sağlık kuruluşunda yatarak tedavi altında olmaması gerektiğini, başvuranın annesinin ise randevu zamanında başka bir hastanede yatarak tedavi gördüğünü, hasta evinde ikamet eden bir hasta olmadığından evde sağlık hastalarına yapılabilen çevrim içi kurulun bu hastaya yapılamadığını belirtmektedir.

**34.** Mevcut uyuşmazlığın aydınlatılabilmesi amacıyla; başka bir sağlık kuruluşunda yatarak tedavisi devam eden hastaların sağlık kurulu hizmetinden faydalanıp faydalanamayacakları hususu hakkında Sağlık Bakanlığının görüşü istenmiştir. Sağlık Bakanlığı Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü 21/3/2025 tarihli ve ... sayılı yazısında; Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönerge'nin "Raporların düzenlenmesine ilişkin açıklamalar" başlıklı 7'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasının (e) numaralı bendi gereğince yoğun bakımda tedavisi devam eden kişiler için engelli sağlık raporu düzenlenmeyeceği belirtilmiştir. İlgili düzenleme şu şekildedir; "*Terör, kaza, maluliyet raporları hariç olmak üzere 3 (üç) aydan kısa süreli hastanede yatarak tedavisi devam eden kişiler ile yoğun bakımda tedavisi devam eden kişiler için engelli sağlık raporu düzenlenmez. Ancak yatarak tedavisi sonrası taburculuğu planlanan hastalara taburculuk öncesinde talep halinde engelli sağlık kurulu raporu düzenlenir.*"

**35.** Nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılamayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca

dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler ayrımcı karakterli olarak kabul edilmektedir. Bu kapsamda bahsi geçen muamelelerin haklı ve meşru bir gerekçeye dayanması ve muameleler kapsamında amaçlanan hedef ile kullanılan araç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunması halinde ayrımcılık yasağının ihlali söz konusu olmayacaktır.

**36.** Başvuranın annesinin, başvuru tarihinde tedavi görmeye devam ettiği İstanbul Esenler Medipol Üniversitesi Hastanesi tarafından Kurumumuza gönderilen 25/10/2024 tarihli yazıda; başvuranın annesinin 9/9/2024 tarihinde Post CPR Hipoksik Ensefalopati tanısıyla yoğun bakım ünitesine yatışının gerçekleştiği, solunum yetmezliği ve sepsisemi nedeniyle takibine devam edildiği belirtilmiştir. Dolayısıyla başvuran, başvuru dilekçesinde her ne kadar annesinin taburculuk işlemlerinin yapıldığını belirtse de annesinin tedavi gördüğü hastanenin yoğun bakım ünitesinde tedavisine devam edildiği anlaşılmıştır. Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönerge'nin (3)'üncü fıkrasının (e) numaralı bendinde belirtilen "*yoğun bakımda tedavisi devam eden kişiler için engelli sağlık raporu düzenlenmez*" düzenlemesi gereğince; başvuranın annesinin yoğun bakım ünitesinde tedavisinin devam ettiği, bu nedenle muhatap Bahçelievler Devlet Hastanesi tarafından engelli sağlık kurulu raporunun düzenlenmesi için çevrim içi sağlık kurulu hizmetinin sunulmamasının nesnel ve makul bir sebebe dayandığı, bu nedenle ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği değerlendirilmiştir.

**37.** Tüm bu hususlar bir bütün olarak ele alındığında; Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları EAH'nin A1 Dal Hastanesi olması ve İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne tam teşekküllü sağlık kurulu raporu hazırlamaktan muaf tutulması nedeniyle, başvuranın annesi için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmemesinin objektif ve makul bir nedene dayandığı; Bahçelievler Devlet Hastanesi açısından ise, başvuranın annesinin başvuru tarihinde yoğun bakım ünitesinde tedavisine devam edilmesi nedeniyle mevzuat düzenlemesi gereğince sağlık kurulunun oluşturulması talebinin reddedilmesinin objektif ve makul bir nedene dayandığı, bu nedenle muhatap İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü tarafından sağlık temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

## **V. KARAR**

**A.** Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

**B.** Başvuru konusuna ilişkin olarak Sağlık Bakanlığına TAVSİYEDE BULUNULMASINA,

**C.** Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

**Ç.** Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine

başvurulabileceğine,

25/6/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ  
Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Ünal SADE  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYAZ  
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN  
Kurul Üyesi

Av. Zennure BER  
Kurul Üyesi  
(İzinli)

Ek: 2025-390 Sayılı C.D. Kurul Kararı Tavsiye Metni (2 Sayfa)

## 2025/390 SAYILI C. D. KURUL KARARI TAVSİYE METNİ

6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “*Başvurular*” başlıklı 17’nci maddesinin birinci fıkrası “*Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.*” hükmünü haizdir. 11/9/2024 tarihli ve 1904 sayılı dilekçe ile görme engelli başvuran, vasi olarak atandığı annesinin yoğun bakımda tedavisine devam edilmesi nedeniyle Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu düzenlenmemesinin ayrımcılık oluşturduğu iddiası ile Kuruma başvurmuştur.

Başvuru hakkında yürütülen inceleme neticesinde; 30/9/1029 tarihli ve 23642684-010.04-1618 sayılı Sağlık Bakanlığı Olur’u ile aynı tarihte yürürlüğe konulan Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönerge’nin *Raporların düzenlenmesine ilişkin açıklamalar* başlıklı 7’inci maddesinin (3)’üncü fıkrasının (e) numaralı bendinde; “*Terör, kaza, maluliyet raporları hariç olmak üzere 3 (üç) aydan kısa süreli hastanede yatarak tedavisi devam eden kişiler ile yoğun bakımda tedavisi devam eden kişiler için engelli sağlık raporu düzenlenmez. Ancak yatarak tedavisi sonrası taburculuğu planlanan hastalara taburculuk öncesinde talep halinde engelli sağlık kurulu raporu düzenlenir*” hükmünün yer aldığı, ilgili düzenleme gereğince başvuranın annesinin başvuru tarihinde yoğun bakım servisinde tedavisine devam edilmesi nedeniyle muhatap Hastane tarafından Erişkinler için Engellilik Sağlık Kurulu Raporu’nun düzenlenmemesinin objektif ve makul bir sebebe dayandığı değerlendirilerek 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 72’nci maddesi uyarınca ihlal olmadığı kararı verilmiştir.

Ülkemizin de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin (EHİS) 2’nci maddesine göre engelliliğe dayalı ayrımcılık; siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı ve makul düzenlemelerin gerçekleştirilmemesini kapsamaktadır. Anılan Sözleşme’nin 5’inci maddesinde ise taraf Devletlerin engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılığı yasaklayacağı ve engellilerin herhangi bir nedene dayalı ayrımcılığa karşı eşit ve etkin bir şekilde korunmasını güvence altına alacağı hükme bağlanmıştır.

Engelli bireylerin sağlık hakkına ilişkin olarak EHİS’in 25’inci maddesinde taraf

Devletlerin, engellilerin engelliliğe dayalı ayrımcılığa uğramaksızın ulaşılabilir en yüksek sağlık standardından yararlanma hakkını tanıyacağı güvence altına alınmıştır. Devletler sağlık hakkına saygı göstermek, bu hakkı korumak ve yerine getirmekle yükümlüdür. Buna göre, devletler bir kişinin sağlığına doğrudan veya dolaylı olarak müdahale etmekten kaçınmalı; üçüncü tarafların müdahale etmesini önlemek için tedbirler almalı, bireylerin ve toplulukların bu haktan yararlanmalarını sağlamak ve onlara yardımcı olmak için olumlu tedbirler almalıdır.

Bu çerçevede; Sağlık Raporları Usul ve Esasları Hakkında Yönerge'nin 7'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasının (e) numaralı bendinde yer alan düzenleme gereğince; kişilerin yoğun bakım servisinde tedavilerinin devam etmesi nedeniyle haklarında sağlık kurulu raporu düzenlenememesinin, engellilerin haklarından ve sunulan hizmetlerden tam ve eşit bir şekilde faydalanabilmelerinin önüne geçebileceği öngörüldüğünden ilgili düzenlemenin gözden geçirilmesi hususu arz olunur.